

FLERTALSERKLÆRING og -REFERAT efter og fra mødet med Skov- og naturstyrelsen(SNS), den 19. august 2005 på Bornholm med anledning i deres brev om "Nye regler for klippeklatring" af 5.7.2005.

FLERTALSERKLÆRING efter mødet med SNS på Bornholm, den 19. august 2005:

Flertallet af deltagerne på mødet...

- protesterer imod SNS's forsøg på at bruge deltagerne som alibi for en demokratisk skinproces i forbindelse med den nye "Bekendtgørelse om offentlighedens adgang til at færdes og opholde sig i naturen".

- protesterer imod, at SNS nægtede at medvirke til et egentligt referat fra mødet, som iflg. SNS skulle dreje om "...den nærmere fastlæggelse af klatreruter m.v.", og dermed til, at deltagernes synspunkter og beslutninger blev refereret og videreformidlet.

- fastslår, at den nye "Bekendtgørelse om offentlighedens adgang til at færdes og opholde sig i naturen" må anses for at være i strid med både naturbeskyttelseslovens § 22 og højesterets præcisering deraf, den 11. maj 2004, og dermed klart ulovlig, når det gælder forbuddet imod friklatring med sikringsmidler (ikke hjælpemidler), særligt på kystarealerne.

- fastslår, at den nye bekendtgørelse på det punkt derfor selvfølgelig heller ikke vil blive respekteret.

BAGGRUND:

Om morgenen, den 11. september 2001 afholdt Christian Almer kursus i klippeklatring på kystklipperne på vestsiden af Hammeren på Bornholm.

I løbet af formiddagen ankom Jacob Rømer til området for at rapelle med en skoleklasse.

På trods af, at Christian Almer altså var der først og, at der i samme område er mange klipper af tilsvarende højde, sværhed og karakter, så forlangte Jacob Rømer via Kim Sørensen (om han brugte som "instruktør", både på hans øvrige klatrekurser og på det pågældende kursus), alligevel, at både Christian Almer, øvrige instruktører og deres kursister umiddelbart og øjeblikkeligt skulle forsvinde helt fra de pågældende kystklipper, så Jacob Rømer kunne bruge netop dem til rapelling mv.

Det skete med en påstand om, at Jacob Rømer gennem betaling til SNS skulle have erhvervet eneretten til at rapelle på Hammerens kystklipper og på den baggrund dermed også til at bortvise andre, der måtte befinde sig på kystklipperne i forvejen.

Med henvisning dels til gældende klatreetik (som den eksempelvis er beskrevet af Jacob Rømer selv på bagsiden af hans bog; "50 udvalgte klatreruter på Bornholm"), hvor folk, der klatrer førstemandsklatring har fortrinsret frem for f.eks. rapellearrangører, og ikke mindst med henvisning til naturbeskyttelseslovens § 22, der dels giver adgang til for alle og enhver at færdes og opholde sig på kystarealerne, og dels gør det strafbart at forsøge at forhindre denne frie adgang, nægtede Christian Almer selvfølgelig at flytte sig.

Jacob Rømer, der iøvrigt på intet tidspunkt selv viste sig, tilkaldte derefter skovfoged, Tommy Hansen, der ankom og krævede, at Christian Almer skulle flytte sig øjeblikkeligt med henvisning dels til, at Jacob Rømer skulle have lejet klipperne og dels til naturbeskyttelseslovens § 24, der imidlertid drejer sig om færdsel på de åbne, udyrkede arealer inde i landet og altså ikke på kysten.

Christian Almer fastholdt, at han fuldt lovligt opholdt sig på et kystareal og derfor ikke kunne bortvises, hverken med henvisning til naturbeskyttelseslovens §22 eller §24.

Jacob Rømer anmeldte derefter Christian Almer til politiet.

Politiet ankom, og på trods af, at også de fik forklaret loven, som de imidlertid tilsyneladende hverken kendte eller forstod, valgte de alligevel at forlange, at Christian Almer skulle forlade området og siden også at sigte ham for overtrædelse af naturbeskyttelseslovens § 24, der drejer sig om færdsel i det åbne land (og ikke på kysten).

Dette skete efter yderligere skriftlig anmeldelse fra skovrider Tom Nielsen (TN), Bornholm. Christian Almer modtog så et bødeforlæg for overtrædelse, dels af en ugyldig bestemmelse og dels af §24, der altså end ikke drejer sig om færdsel på kysten !

Med baggrund i, at Christian Almer havde befundet sig på et kystareal, hvor der er fri adgang for alle, nægtede han på den baggrund selvfølgelig at betale, og sagen gik derefter videre til byretten, der måtte give Christian Almer ret i, dels, at den ene bestemmelse, som han var sigtet for at have overtrådt, ikke længere var gyldig og dels, at der ikke var grundlag for at dømme efter den anden bestemmelse, idet der ikke var tale om et åbent udyrket areal (§24), som Jacob Rømer og skovrideren påstod, men derimod om et kystareal (§22), som Christian Almer hele tiden havde gjort gældende.

Byretten besluttede i stedet at anlægge den vurdering, at frikltring (uden hjælpemidler) ikke skulle være omfattet af den frie ret til at færdes til fods og til at opholde sig på kystarealerne, som §22 ellers giver adgang til, og dømte på den baggrund alligevel Christian Almer, men for en bestemmelse, som han altså end ikke havde været sigtet for (naturbeskyttelseslovens §22).

At blive dømt for noget, man ikke har været sigtet for, og som man derfor heller ikke har forsvaret sig imod, er normalt i strid med retsplejelovens bestemmelser.

Christian Almer ankede derfor afgørelsen til landsretten, der igen også fastslog, at der var tale om et kystareal. Imidlertid hævdede Landsretten også, at frikltring på kystarealerne (uden hjælpemidler) skulle være i strid med loven, idet man hævdede, at der ikke er tale om færdsel til fods, når man tager hænderne til hjælp !

Dermed kriminaliseredes med et slag alle, der bevæger sig på klinte eller klitter på de danske kyststrækninger og i den forbindelse tager hænderne til hjælp, hvilket selvfølgelig var helt uholdbart.

Christian Almer besluttede bl.a. derfor at anke denne afgørelse til højesteret.

Højest usædvanligt for et banalt bødeforlæg gav procesbevillingsnævnet ret til at føre denne sag for højesteret, tilsyneladende, fordi de også kunne se, at der både var noget galt med grundlaget for sigtelsen, og fordi de fandt, at der var en række principielle spørgsmål i sagen.

Sagen kom derefter for højesteret.

Den 11. maj 2004 frifandt højesteret Christian Almer.

Højesteret fastslog derved, at **kltring uden hjælpemidler og med sikringsmidler (friklatring) er færdsel til fods og dermed tilladt, jvf. naturbeskyttelsesloven.**

Dermed fastslog Højesteret altså også, at **friklatring på kystarealerne ikke kan reguleres, hverken med krav om forhåndsanmeldelse eller krav om betaling.**

Sagen er nærmere beskrevet på:

<http://www.vejlederkreds.dk/hojesteret>

Tilsvarende finder man en beskrivelse af SNSs forståelse af naturbeskyttelsesloven her:

<http://www.vejlederkreds.dk/hojesteret/hojstret3.html>

Det viste sig imidlertid, at hverken Jacob Rømer eller SNS var indstillede på at respektere højesterets afgørelse ! I løbet af september samme år fremsatte SNS således et forslag til ny bekendtgørelse, hvori man bl.a. lagde op til at totalforbyde al udendørs frikltring med sikringsmidler på offentlige arealer i Danmark, herunder også på kyststrækninger, omfattet af §22.

SNS sendte forslaget til ny bekendtgørelse ud i første høringsrunde, der sluttede omkring juletid med en længere række indsigelser imod SNS' forsøg på via en bekendtgørelse at totalforbyde frikltring.

Kort sagt så fastslog mange, at udkastet til bekendtgørelse og SNS' forsøg på dermed på at totalforbyde og kriminalisere frikltring var i strid med både naturbeskyttelsesloven og højesterets præcisering deraf, ligesom flere fastslog, at bekendtgørelsen på den baggrund selvfølgelig heller ikke ville blive respekteret.

Uden at ændre noget, hvad kltring angik, sendte SNS så forslaget i endnu en høringsrunde, hvor der tilsvarende kom en række velbegrundede indsigelser og protester imod forbuddet mod frikltring.

Stadig uden at SNS af den grund fandt anledning til at ændre noget mht. kltring, så meddelte SNS i marts 2005, at den ny bekendtgørelse, der bl.a. lagde op til et forbud imod al udendørs frikltring med både sikrings- og hjælpemidler i Danmark, nu var trådt i kraft !

Med udgangspunkt i SNS' påstand om, at frikltring nu skulle være totalforbudt havde SNS, både undervejs i høringsrunden og i et notat, som fulgte den nye bekendtgørelse, meddelt; at de var indstillede på at give foreløbig dispensation til grupper på mindre end fem personer, så disse mindre grupper ikke i første omgang behøvede at ansøge eller betale for at klatre.

SNS understregede dog, at større grupper skulle have både første- og bortvisningret på visse forud definerede klatreruter, hvis de blot betalte.

I forbindelse med SNS' meddelelse om, at man var indstillede på at give dispensation fra den nye bekendtgørelse, hvis folk betalte, skrev de, den 10. marts 2005, at SNS ville indkalde til et møde, hvor *"Klatreinteressenterne vil blive indbudt til møde med henblik på den nærmere fastlæggelse af klatreruter m.v."*

Dette møde indkaldte SNS så til, fredag d. 19 august 2005 på Bornholm.

Nedstående flertalsreferat er fra dette møde.

Sammen med mødeindkaldelsen fulgte et billede- og kortmateriale, der sammen med beskrivelser, udpegede fire konkrete områder, hvor SNS ville give kommercielle, betalende aktører fortrinsret frem for andre.

Blandt disse var to af områderne placeret på kystarealerne, hvorved SNS lagde op til en praksis, der stred med naturbeskyttelsesloven, jvf. højesterets afgørelse.

På trods af, at SNS altså flere gange skriftligt inden mødet havde erklæret, at der var tale om et *"møde med henblik på den nærmere fastlæggelse af klatreruter m.v."* så slog skovrider, TN, allerede ved starten af mødet fast, at SNS' oplæg, både mht. de enkelte områder og deres anvendelse slet ikke var til diskussion! Dette fik størstedelen af mødedeltagerne til at protestere og udtrykke deres utilfredshed med på den måde at være rejst til Bornholm under falske forudsætninger.

Skovrider, TN forklarede endvidere, at han ikke ville medvirke til, at der blev taget et egentligt referat fra mødet.

Dette undrede flertallet af mødets deltagere yderligere og fik dem til at protestere kraftigt.

De mente, at det var væsentligt at få skrevet ned, hvad man diskuterede og eventuelt blev enige om.

Flere spurgte, hvorfor SNS havde indkaldt til møde, når det fremsendte udspil ikke stod til diskussion, og de fremmødtes holdninger og synspunkter var så interessante, at de end ikke skulle refereres?

TN fastholdt imidlertid og ønskede ikke yderligere at forklare sig men tilbød dog at notere nogle stikord og sende disse rundt efterfølgende!

Dette førte, både ved starten og ved afslutningen af mødet, til protester fra flertallet af mødedeltagerne over, at de var blevet ulejlignet med at rejse til Bornholm for at deltage i et møde vedr. en *"nærmere fastlæggelse af klatreruter m.v."*, når virkeligheden i stedet lod til at være, at de mod deres vilje dels skulle legitimere SNS' ulovlige forsøg på at totalforbyde friklating og dels skulle medvirke til at give et vildledende og falsk indtryk af, at SNS havde opnået konsensus hertil via en demokratisk proces.

Da ovennævnte begyndte at stå klart for de fremmødte, blev TN bl.a. direkte spurgt, om man fra SNS's side overhovedet var åbne for eventuelt at ændre eller revidere i det fremsendte oplæg på baggrund af f.eks. den dokumentation samt de synspunkter, indlæg og ideer, som kom frem på mødet.

Til overraskelse for flertallet af de tilstedeværende oplyste TN, at SNS ikke var indstillet på at ændre noget, uanset, hvad deltagerne på mødet måtte mene eller ønske!

På den baggrund er det flertallet af mødedeltageres konklusion, at SNS holdt mødet på skrømt med deltagerne som gidsler i et forsøg på at give et falsk indtryk af en demokratisk proces, der imidlertid aldrig har været virkelighed, og dermed også i et forsøg på at legitimere SNS' ulovlige forsøg på at forbyde og kriminalisere friklating både på de danske kystarealer og iøvrigt gennem en bekendtgørelse, der strider imod både loven og højesterets præcisering deraf.

Flertallet af mødedeltagerne protesterer på det grundlag kraftigt imod SNS' udemokratiske misbrug af dem og deres interesse i at skabe holdbare løsninger gennem en demokratisk proces.

Med baggrund i SNS' oplæg til og udtalelser på mødet og samtidige nægtelse af at tage et egentligt referat fra dette, besluttede flertallet af deltagerne på mødet at lave ovenstående flertalserklæring.

Efterfølgende har deltagerne så modtaget TNs stikords"referat", som desværre kun yderligere bekræfter ovenstående.

En række af flertallets væsentligste argumenter og synspunkter er således eksempelvis end ikke nævnt.

Flertallet af mødedeltagerne anser derfor TNs stikords"referat" for både vildledende og manipulativt.

På den baggrund tager flertallet afstand fra det fremsendte stikords"referat" og fremsætter i stedet nedenstående flertalsreferat.

FLERTALSEFERAT fra mødet med SNS, den 19. august 2005:

Skovrider Tom Nielsen (TN) og Skovfoged, Tommy Hansen bød på vegne af Skov- og naturstyrelsen (SNS) velkommen.

Til stede var desuden:

Ole Andreasen, Action Tour Bornholm
Jan Bønding, Dansk Bjergklub
Kirsten Harbo, Friluftsrådet
Sara Nielsen, Dansk Vejlederkreds
Christian Almer, Klatre-Centeret
Simon Abrahamsson, Eventyrernes Klatreklub
Nis Blaxekjær, Nykøbing Falster Klatreklub
John Clausen, Eventyrernes Klatreklub
Lasse Scharff, Eventyrernes Klatreklub

TN fra SNS indledte med at bekræfte dagsordenen for mødet, som den også tidligere har været beskrevet, nemlig, at *“Klatreinteressenterne vil blive indbudt til møde med henblik på den nærmere fastlæggelse af klatreruter m.v.”*

Han forklarede bl.a., at SNS indtil videre var indstillet på, at små grupper på op til 5 pers. med instruktør i udgangspunktet ikke skulle søge tilladelse for at klatre

Dog fastholdt han, at man ville undtage de fire klipper, som var afbilledede i det fremsendte oplæg, fra denne regel, så eventuelle klatrere, der måtte være i et af de fire klipper i forvejen, skulle flytte sig (og om nødvendigt ville blive fjernet), hvis der siden kom en arrangør, der havde betalt SNS for eksklusivretten til at klatre i det område.

TN forklarede derefter, hvordan han så baggrunden for den nye bekendtgørelse og dens forsøg på at totalforbyde al udendørs klatring i Danmark.

Han forklarede endvidere, hvordan SNS tænkte sig at administrere det forbud, som bekendtgørelsen lægger op til.

Flertallet af de fremmødte protesterede kraftigt imod tanken om, at SNS overhovedet havde hjemmel til at forsøge regulere færdslen, herunder særligt friklatring og i særdeleshed på kystarealerne.

Det blev samstemmende kaldt både ufornuftigt, i strid med gældende klatreetik, som den bl.a. er formuleret og offentliggjort af Jacob Rømer, og ulovligt, herunder værende i strid med højesterets afgørelse og præcisering af naturbeskyttelsesloven.

Deltagerne fremhævede, at Højesteret havde fastslået, at friklatring med sikringsmidler må anses for at være færdsel til fods, hvorfor det ikke siden tilkommer f.eks. SNS at forsøge at kriminalisere dette ad administrativ vej (via en bekendtgørelse).

TN blev spurgt, hvad anledningen overhovedet var til SNS' ønske om at give én enkelt kommerciel aktør betalingsbaseret fortrinsret på og bortvisningsret fra de offentlige kystarealer.

TN henviste til ønsket om at være medvirkende til at begrænse eller helt undgå konflikter.

Deltagerne undrede sig over, hvilke konflikter, der kunne være tale om, og TN blev spurgt, hvor mange aktører, der gennem årene havde brugt og fortsat bruger det i oplægget afbillede område på Hammerkysten.

TN svarede klart, at der kun var og havde været én aktør, og han bekræftede, at der var tale om Jacob Rømer, som iøvrigt også var den, der ved at politianmelde klatrere på kystklipperne også var den direkte årsag til retssagerne, der afsluttedes med højesteretsafgørelsen af 11. maj 2004.

Dette affødte en række protester, der gik ud på, at det, udover at være ulovligt, heller ikke hang sammen, at man skulle indføre en eksklusiv, betalingsbaseret brugs- og bortvisningsret for et kystområde med henvisning til behovet for undgå konflikter, når det kun er tale om én eneste aktør, Jacob Rømer, som tilmed tydeligt har demonstreret, at han er mere end villig til at benytte en sådan betalingsbaseret fortrinsret til at skabe konflikter, der tilmed bygger på, at han ikke hverken kender eller respekterer loven, jvf. højesterets afgørelse, eller for dens sags skyld respekterer gældende klatreetik, som han ydermere selv har defineret og formuleret den i hans bog; *“50 udvalgte klatreruter på Bornholm”*, hvor han på bagsiden under pkt. 7 f.eks. skriver:

“Man bør i forbindelse med klatring på Bornholm overholde følgende:...

“- Spær ikke en rute med topreb, hvis andre vil føre den.”

Og videre bør de nævnte *“punkter være helt naturlige for enhver klatrer”*.

Deltagerne fra samtlige fremmødte klatreklubber og brancheorganisationer gjorde i den forbindelse opmærksom på, at mange tusinde klatrere gennem mere end 50 år og hundredevis af danske klatrere og klatreinstruktører dagligt har kunnet og kan omgås uden problemer på andre klatresteder, herunder f.eks. klipperne på Kullen, netop fordi de følger gældende klatreetik.

Deltagerne så på den baggrund ikke noget behov for nogen form for regulering på de bornholmske kystklipper, hvor der groft set aldrig eller kun meget sjældent kommer klatrere, og man opfordrede i stedet alle, herunder også SNS og Jacob Rømer, til at respektere og følge gældende klatreetik, bl.a. ved ikke at lægge op til at give rapellearrangører mv. ret til at få fjernet almindelige klatrere, der måtte være i områderne i forvejen.

Deltagerne udtrykte kraftig undren over og utilfredshed med, at SNS lagde op til konflikt ved at bryde med en mangeårig klatreetisk tradition og ved mod betaling dels at give rapellearrangører mv. ret til at besætte klipperne med reb, og på den måde holde almindelige klatrere væk, og dels at give sådanne rapellearrangører mv. ret til at smide almindelige klatrere, der måtte være i området i forvejen, væk fra dette. Noget som både den aktuelle og eneste arrangør i kystklippeområdet og SNS desværre har vist sig mere end villig til at gøre.

Samtlige egentlige klatrere, som var til stede, var enige om, at hvis man havde en ordentlig baggrund i klatring og øvrigt havde sit sikringshåndværk i orden, så burde det ikke være noget problem at finde et andet sted i nærheden, hvis der var andre i området, når man kom, så man på den måde blot kunne sætte sine rapellereb mv. op der i stedet.

Tilsvarende gjorde deltagerne opmærksom på, at det alle andre steder er sådan, at kompetente klatreinstruktører selvfølgelig kan opsætte de nødvendige reb groft set hvor som helst.

Da det endvidere fremgår af afhøringerne fra både byret og landsret, og det ydermere blev understreget på dette møde, at der findes en længere række ruter af samme karakter, sværhed og højde i det samme område på Hammerens vestkyst (indenfor 50 meter), gjorde de fremmødte det klart, at de ikke så nogen som helst grund til at tildele enkeltpersoner en eksklusiv, fiskalt funderet, fortrinsret.

Tværtimod var det flertallets klare opfattelse, at konfliktskaberens i givet fald selvfølgelig er den rapellearrangør, der i strid med gældende klatreetik, via betaling til SNS og med magt, herunder politiets mellemværende, forsøger at få tvangsfjernet klatrere, der i forvejen er på kystarealerne, så rapellearrangørerne på den måde uforstyrret kan være i området med sine rapelleaktiviteter.

Flertallet protesterede derfor kraftigt imod at beskytte konfliktskaberens ved at give ham både eksklusivret til bestemte kystarealer og bortvisningsret overfor andre.

Kirsten Harboe spurgte igen til, hvor mange organiserede brugergrupper, der var på den i notatet nævnte kystklippe.

TN understregede igen, at der kun havde været og kun var én organiseret bruger i dette område, nemlig Jacob Rømer.

TN henviste til en liste, der var lavet over betalende brugere, altså de folk, som i årenes løb har booket og betalt for at få lov til at lave div. klatreaktiviteter, på de offentligt ejede arealer.

Sara Nielsen undrede sig og forklarede, at Vejlederkredsen tidligere har bedt om aktindsigt i netop sådanne oversigter / statistikker men, at man er blevet henvist fra centralt hold i SNS til skovrideren på Bornholm, hvor man imidlertid blot har meddelt, at en sådan oversigt slet ikke fandtes !

Efter lidt diskussion, lovede TN, at Vejlederkredsen nu ville få tilsendt disse papirer.

Størstedelen af mødedeltagerne stillede sig helt uforstående overfor nødvendigheden af dels, at afgiftsbelægge og bureaukratisere et areal, hvor der reelt kun er én person, der ønsker at arrangere rapelling for større grupper, og dels over, at SNS overhovedet ønskede at blande sig i klatringen i et område, hvor der er så få aktører og så mange forskellige muligheder for at tilrettelægge klatring og rapelling på klipper af samme højde, sværhed og karakter, at der i givet fald nemt ville kunne blive plads til mindst 3-4 andre større grupper med lignende klatre- og rapelleaktiviteter i samme område på samme tid.

Flertallet af deltagerne anbefalede, at SNS selvfølgelig også burde henvise Jacob Rømer til de angivne områder i Hammerbruddet, hvis han vil være sikker på, at der ikke er andre, når han planlægger at gennemføre sine rapelleaktiviteter, helt i overensstemmelse med, hvordan man gør overfor alle andre arrangører af klatre- og rapelleaktiviteter på Bornholm, frem for at forsøge at give ham eksklusiv adgang til et offentligt kystareal.

TN blev på den baggrund bedt om at forklare, hvorfor han mente, at en enkelt aktør på Bornholm, som tilsyneladende ikke magter at opsætte sine rapellereb mv. mere end et enkelt sted på de bornholmske kystklipper, skulle begrunde en centraliseret, betalingsbaseret forhåndsbookning af klipper på kystarealerne, der mulig- og sandsynliggør konflikter, der tilmed bevisligt medfører forsøg på at bortvise boregere fra disse offentlige arealer?

TN nægtede imidlertid at forklare eller uddybe dette behov, og på trods af de fremlagte synspunkter og kendsgerninger fastholdt skovrideren, at det var en god ide at indføre regulering og betaling for klatring på de bornholmske kyststrækninger og nægtede iøvrigt at diskutere spørgsmålet yderligere. Flertallet af mødedeltagerne protesterede og fastholdt, at der ikke var hverken behov for, grund til, eller lovmæssig hjemmel til at foretage en sådan regulering på kystarealerne.

TN gik dernæst videre til at forklare, at SNS havde til hensigt på nettet at udlægge et detaljeret kort over, hvilke arealer, som SNS ville reservere med fortrinsret til kommercielle grupper. Med baggrund i en klage til SNS over en hændelse fra den 7. maj 2005, hvor både andre aktører og SNS igen havde forsøgt at bortvise Christian Almer fra en klippe på trods af, at han dels hverken befandt sig på et af de af SNS opgivne områder, der skulle være behæftet med anmeldelsespligt eller for den sags skyld klatrede i det hele taget, bad deltagerne skovrideren om snarest at sikre, at eventuelle angivelser af områderne og deres afgrænsning bliver kystalklare, så fejltagelser af den nævnte art fremover kan undgås. Derudover bad de af samme grund skovrideren om snarest og kraftfuldt at indskærpe og tydeliggøre det ulovlige i ovennævnte praksis overfor både medarbejdere i SNS og de berørte rappellearrangører mv. TN lovede at overveje dette.

Mht. de konkrete 4 lokaliteter havde flertallet af deltagerne iøvrigt følgende bemærkninger:

Område 1, "*Den store rapelleklippe, ("Spejlet")*" og

Område 2, "*Den lille rapelleklippe, ("Bambi-klippen")*", "*(på den solbeskinnede flade på billedet)*":

Begge disse områder ligger på arealer, der hører under naturbeskyttelseslovens §24, hvilket i udgangspunktet muliggør en regulering af dele af færdslen.

Jvf. højesterets afgørelse, herunder i særdeleshed definitionen af friklatring (uden hjælpemidler men med sikringsmidler), er friklatring imidlertid færdsel til fods og dermed ikke omfattet, hverken af mulighederne for at kræve betaling eller forhåndsansmeldelse.

Flertallet gav dog udtryk for, at man i første omgang ville være positivt stillede overfor på forsøgsbasis at medvirke i en frivillig ordning, hvor grupper på mere end 5 deltagere kunne koordinere deres rappelling mv. via SNS på de to ovenfor angivne lokaliteter.

Flertallet understregede imidlertid samtidigt kraftigt, at forudsætningen herfor selvfølgelig er, at gæster på og brugere af offentlige arealer, herunder altså også grupper af klatrere på mindre end 6 deltagere, lades helt i fred af både de betalende aktører og SNS på alle andre lokaliteter end de to ovenstående.

Ved mødet lagde flertallet af mødedeltagerne stor vægt på denne understregning og dermed på, at SNS gjorde sig ekstra og særlige anstrengelser for at præcisere både de arealmæssige og de juridiske begrænsninger, der følger med brug af offentlige arealer til f.eks. rappelling overfor både SNS' medarbejdere og overfor de betalende aktører, der måtte være på de to lokaliteter.

Årsagen hertil var bl.a., at det kom frem på mødet, at både SNS v. Torben Kure og flere af disse aktører, herunder bl.a. Adapto og Jørgen Bloch, endnu en gang, den 7. maj 2005 havde forsøgt at bortvise Christian Almer fra et område, som han havde fuld ret til at befinde sig i.

Der var tilmed tale om, at Christian Almer sammen med to andre befandt sig på en klippe, som SNS specielt har understreget, at det ikke skulle være muligt at booke, og hvor det derfor også skulle være muligt uden videre at klatre på for grupper på mindre end 6 deltagere.

Endvidere står det klart, at Christian Almer end ikke klatrede i området den dag, men blot befandt sig på toppen af klippen !

TN anerkendte at have modtaget en klage om et sådant forhold men afviste, at det kunne forholde sig sådan og ville iøvrigt ikke kommentere den aktuelle klage ved mødet.

Flertallet af mødedeltagerne har siden fået lejlighed til at læse både de vidneudsagnsunderbyggede klager, som hhv. Christian Almer og Dansk Vejlederkreds siden indgav og det svar, som SNS har givet begge parter. Hverken klagerne eller SNS' svar ændrer ved flertallets opfattelse af det, som også fremkom på mødet. Flertallet af mødedeltageres konklusion var, at SNS fortsat ikke, hverken overfor egne medarbejdere eller overfor de rappellearrangører mv., som de får betaling fra, har tydeliggjort hverken gældende lovgivning vedr. offentlighedens adgang til færdsel og ophold på offentlige arealer eller de arealmæssige grænser for de arealer, som SNS lægger op til at lade visse aktører benytte mod betaling.

Nødvendigheden heraf er desværre blevet yderligere understreget efter mødet, idet flertallet af mødedeltagerne siden har modtaget yderligere vidnebaseret dokumentation for endnu en hændelse, hvor flere forskellige rappellearrangører, herunder Kent Sorth og Jørgen Bloch (igen), den 10. september 2005, forsøgte at chikanere, true og bortvise Christian Almer bl.a. ved uretmæssigt at kræve, at han skulle forsvinde fra en given klippe med henvisning til, at de havde lejet klippen af SNS med eksklusivret på trods af, at det er dokumenteret, at Christian Almer også denne gang befandt sig klart uden for de områder, som er omfattet af ovennævnte forsøg på begrænsning.

Flertallet hæfter sig i den forbindelse ved og finder det særligt bekymrende, at den nævnte hændelse fandt sted flere uger efter det møde, hvor SNS påstod, at det så kun ville være på de fire fremlagte områder, at man ville kræve forhåndstilmelding.

Efter flertallets opfattelse er det desværre yderligere med til at understrege, at SNS end ikke kan administrere sine egne regler om, at almindelige klatre ikke skal kunne opleve at blive forsøgt bortvist af diverse rapellearrangører fra andre end de fire beskrevne områder, hverken med henvisning til SNS' bekendtgørelse eller mht., at de enkelte rapellearrangører måtte have lejet et offentligt areal.

På den baggrund må flertallet af mødedeltagerne konkludere, beklage og kritisere, at SNS fortsat ikke har gjort det klart, hverken for deres egne medarbejdere eller for diverse rapellearrangører mv., hvilke konkrete klipper, som de evt. kan operere på ved at indgå lejeaftale med SNS og, hvilke lovbaserede regler de opererer indenfor. Tilsvarende er det desværre en uundgåelig konklusion, at de berørte aktører heller ikke vil eller kan forstå, hvilke rettigheder, pligter og ikke mindst begrænsninger, som evt. betaling til SNS medfører i forhold til rapellingarrangementer på offentlige arealer.

Flertallet af mødedeltagerne finder, at det er en særligt skærpende omstændighed, at det seneste eksempel denne gang tilmed foregik kun få uger efter det møde, hvor SNS bl.a. med billeder havde præciseret, at der "kun" var fire konkrete, geografisk afgrænsede, områder, hvor SNS ville kræve forhåndsgodkendelse for rapelling mv.

Uanset dette understregede flertallet gentagne gange, at de under alle omstændigheder ikke ville respektere hverken anmeldelses- eller betalingspligt for at friklatre på kystarealerne, da dette er åbenlyst i strid med både naturbeskyttelsesloven og højesterets præcisering deraf.

I lyset af de seneste, gentagne hændelser, hvor forskellige rapelleaktører mv. uden hjemmel i hverken lov eller aftaler med SNS har forsøgt at chikanere almindelige borgere væk fra offentlige arealer (se tidligere) kræver flertallet desuden, at SNS snarest præciserer og tydeliggør både lovgivningen og område 1 og 2's afgrænsning, som de fremgår af de fremsendte billeder, overfor både SNS' medarbejdere og brugere som f.eks. Adapto, Jacob Rømer, Kent Sorth og Jørgen Bloch, så disse ikke kan fortsætte med at misbruge det forhold, at de evt. måtte have betalt et beløb til SNS, til at chikanere og true enkeltpersoner og mindre grupper og på den måde forsøge at tvinge dem væk fra offentlige arealer.

Flertallet anbefaler samtidigt, at det bør medføre øjeblikkelige økonomiske og juridiske konsekvenser overfor de rapellearrangører mv., som ikke kan eller vil forstå og respekterer både gældende lovgivning og de arealmæssige begrænsninger, som SNS har lagt op til for område 1 og 2.

Område 3, "Klatrelokaliteteten ved Lindesdal" og

Område 4, "Rapellelokaliteteten ved Lindesdal":

Begge disse områder ligger på arealer, der hører under naturbeskyttelseslovens §22, hvilket betyder, at der, jvf. både loven og højesterets præcisering deraf er fri adgang til at gøre kortvarigt ophold og til færdes herunder friklatre med brug af sikringsmidler.

Det er endvidere strafbart, jvf. §22 stk. 3 at forsøge at forhyindre denne frie adgang.

Flertallet af mødedeltagerne fastholder på den baggrund, at det vil være ulovligt at forsøge at give adgang til nogle på kystarealerne på bekostning af andre og fastslår endvidere, at eventuelle forsøg på en regulering af den beskrevne art vil blive anset som stridende imod naturbeskyttelseslovens §22 stk. 3.

Flerertallet er i givet fald indstillede på at anmelde eventuelle forsøg på at forhindre den frie adgang til ophold og færdsel til fods, herunder friklatring, på kystarealerne, ligesom man selvfølgelig ikke vil respektere, hverken et bekendtgørelsesbaseret forbud imod friklatring på kystarealerne eller, at man af den grund skulle flytte sig for at give plads til rapellearrangører mv. disse steder.

Flertallet af deltagerne fastslog, at det både ville være uhensigtsmæssigt og ulovligt at lade en enkelt, navngiven person få brugs- og fortrinsret til at færdes eller opholde sig på kystarealerne mod betaling.

Tilsvarende understregede deltagerne igen, at behovet for en evt. regulering heller ikke har bund i de konkrete forhold på Bornholm, når man sammenholder med erfaringerne fra Kullen og andre klatresteder.

Tværtimod påpegede flertallet af deltagerne, at forsøgene på at regulere klatringen gennem krav om forhåndstilmelding og -betaling samt gennem forsøg på bortvisninger og politianmeldelser ikke blot havde vist sig at være ulovlige, jvf. højesterets afgørelse, men også havde vist sig at have den stik modsatte virkning. Skovrideren svarede, at flertallet af de bornholmske klipper var offentlige og derfor under administration af SNS, og han uddybede ved at hævde, at det f.eks. drejede sig om hele kyststrækningen fra Jons Kapel til Hammeren.

Flere deltagere gjorde skovrideren opmærksom på, at det imidlertid ikke gav SNS ret til at tage betaling for og dermed begrænse og kriminalisere befolkningens frie adgang til at færdes og opholde sig på kystarealerne, som højesteret også fastslog.

Andre deltagere forsøgte at gøre skovrideren opmærksom på, at selv om SNS administrerer store arealer, så giver dette ikke SNS hjemmel til at forsøge at unddrage visse af disse arealer fra bestemmelserne i naturbeskyttelsesloven og, at SNS derfor måtte respektere, at loven og højesterets præcisering deraf gælder for samtlige danske kystarealer, herunder også for de arealer, som SNS med en ny bekendtgørelse forsøger at holde ude fra lovgivningens bestemmelser ved igen at forsøge at kræve betaling og forhåndstilmelding for at færdes på disse kystarealer.

Christian Almer gjorde endvidere opmærksom på, at der findes umatrikuleret jord ved Vang, som ikke umiddelbart kan administreres af SNS, fordi Eventyrenes Klatreklub og Dansk Vejlederkreds for flere år siden skriftligt overfor dommerkontoret har bedt om at få tinglyst deres hævdvundne ret til at klatre på arealet i tilfælde af en overførsel / fastlæggelse af administrationsretten for det umatrikulerede område til f.eks. SNS. Han gjorde opmærksom på, at det derfor formentlig vil være ulovligt at overføre ejerskabet af det umatrikulerede stykke jord uden forinden enten at have tinglyst førømtalte hævdvundne ret eller i det mindste at have gennemført en sag om hævd for området. TN hævdede, at han ikke kendte til sagen og, at hele området på trods heraf hørte under SNS, men lovede samtidigt at undersøgte sagen nærmere.

Ole Andreasen undrede sig også over SNS' behov for, nu også at skulle styre og kontrollere de små gruppers færden og klatren. Således nævnte han, at han i Hammerbruddet, hvor han ofte arbejder, altid har kunnet finde en fornuftig løsning med disse smågrupper og enkeltpersoner, selv hvis de evt. var i området først. Noget som flere af repræsentanterne for de små grupper bekræftede.

Ole Andreasen kom endvidere ind på ornitologerne og deres interesser i områderne, der gjorde at man bl.a. i dette forår havde spærret dele af Hammerbruddet af pga. en måske kommende vandrefalk. Han henviste her til et tidligere møde mellem netop ornitologer og klatrere og påpegede i den forbindelse den manglende vilje, der også er fra andre organisationer til at sætte sig ind i, hvad klatring er, hvad rappelling er og hvad teambuilding, hvor de sejler rundt i gummibåde på Opalsøen, er. Som han sagde, så blev det hele skåret over en kam og kaldt klatring, hvorefter man udråbte det til at være skadeligt for naturen. Han så, som tidligere anført, heller ikke noget behov for en regulering eller for begrænsninger overfor små grupper af almindelige klatrere.

Diskussionen kom derefter igen til at dreje sig om klatring på kysten, hvor størsteparten af deltagerne, gav udtryk for, at de hverken kunne forstå eller ville acceptere det forbud mod klatring, som den nye bekendtgørelse lagde op til. Flere gjorde det igen klart, at de anså forbuddet imod friklatring for at stride både mod loven og mod den højesteretsdom, der blev afsagt d. 11 maj 2004 og, at det derfor selvfølgelig ikke ville blive respekteret.

På trods, at der altså, iflg skovrideren, kun har været og er tale om en enkelt rapellearrangør på kystklipperne, og på trods af en række skarpe protester imod, at SNS på den baggrund vil kriminalisere den fri færdsel til fods på kystklipperne ved først at forbyde og siden bureaukratisere og afgiftsbelægge friklatring på kystklipperne i strid, både med gældende lov og med højesterets dom, så vedblev skovrideren, på trods af protester fra flertallet af de tilstedeværende, at fastholde, at SNS' udspil ikke stod til at ændre.

Det vakte stor forundring og forargelse, at skovrideren lagde op til, at SNS ville gennemtvinge et forbud imod friklatring på kystklipperne, til fordel alene for en enkelt person og SNS (der jo vil tjene penge på ordningen), på trods af alle de fremførte praktiske, erfaringsmæssige, etiske og ikke mindst juridiske argumenter for at lade være. En overvejende del af de tilstedeværende påpegede tilmed, at de var overbevist om, at SNS' oplæg i væsentlig grad ville være til mere skade end gavn.

Skovrideren blev derefter spurgt, om SNS ville være indstillet på at fjerne kravet om anmeldelse og betaling for at færdes på kystklipperne, hvis eventuelt uenige aktører kunne blive enige, men skovrideren gjorde det klart, at han end ikke under denne forudsætning, ville overveje at ophæve kravet om anmeldelse og betaling for at friklatre på kystklipperne eller fortrinsretten til betalende aktører.

Flertallet af deltagerne protesterede derefter og på den baggrund imod, at Skovrideren havde indbudt dem til at deltage i mødet på falske præmisser. Således havde SNS ved indkaldelsen til mødet havde lagt op til, at man skulle diskutere områder, hvor der evt. skulle kunne foregå regulering.

Virkeligheden viste imidlertid, at mødets påståede tema slet ikke var til diskussion og, at TN i stedet blot præsenterede et færdigt og indisuktabelt diktat.

Flertallet protesterede endvidere imod SNS' forsøg på uden deres viden og mod deres vilje således at tage dem som gidsler i SNS's forsøg op at legitimere styrelsens ulovlige bekendtgørelse gennem en skueproces.

TN afbrød herefter mødet, og der blev altså således heller ikke tid til at kigge på de aktuelle områder, som der ellers også var lagt op til i mødeindkaldelsen.

Flertallet besluttede på den baggrund selv at lave det mødereferat, som SNS nægtede at lave.

Endvidere besluttede flertallet af mødedeltagerne at udsende en fælles flertalserklæring, som klargør både situationen og SNS' rolle i den.

Ovenstående erklæring og flertalsreferat anses at være dækkende for vor opfattelse af, hvad der foregik og, hvad der var demokratisk enighed om på mødet.

Med venlig hilsen

Nis Blaxekjær, Nykøbing Falster Klatreklub

29-26 43 66

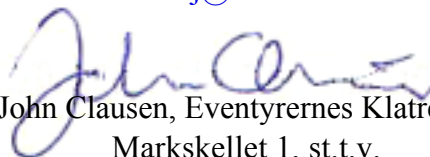
nf_klatreklub@jubiimail.dk

Simon Abrahamsson, Eventyrernes Klatreklub

Bækkebrovej 21, 3320 Tisvildeleje

abrahej@hotmail.com

John Clausen, Eventyrernes Klatreklub

Markskellet 1, st.t.v.

jcl_team@yahoo.dk

Lasse Schaff, Eventyrernes Klatreklub

Bustrupgade 10 A, 4. tv., 1737 Kbh. V.

lasseschaff@hotmail.com

Christian Almer, Klatre-Centeret

56-95 12 21

post@klatrecenter.dk

Sara Nielsen, Dansk Vejlederkreds

24-61 83 43

friluftsvaerksted@tiscali.dk

Hasle, den 25. september 2005.